

Håkansbölen kartanon päärakennuksen käyttötarkoitus

VD/12650/00.01.02.06/2022

RÅ/MP/JP/MT

Hakunilassa sijaitseva Håkansbölen kartanoalue on kokonaisuudessaan erittäin merkittävä kulttuuriympäristö. Se on huomioitu mm. valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen listauksessa (RKY 1.1.2010). Sen osatekijöitä ovat päärakennuksen lisäksi pihapiirin ja lähiympäristön talousrakennukset sekä koko kartanopuiston alue. Näkyvän ympäristön lisäksi alue on muinaisjäännösalueita.

Vantaan kaupunki osti kartanokokonaisuuden vuonna 2005. Sen jälkeen kunnostus ja käyttöönotto on edennyt vaiheittain. Kartanopuisto on restauroitu EU-rahoituksella 2008–2011.

Kaupunginmuseo on tutkinut ja restauroinut kartanon irtaimistoa. Päärakennuksen vesikatto on korjattu vuonna 2007. Julkisivut, ikkunat ja ulko-ovet on korjattu 2009–2010. Vuonna 2017 käynnistyi kolmivaiheinen hanke rakennusten korjaamiseksi ja niiden saamiseksi kaupunkilaisten käyttöön. Hankkeen kaksi ensimmäistä osaa on toteutettu investointirahalla 2017–2021:

Pehtoorintalo kunnostettiin asemakaavan määrittelemän käyttötarkoituksen mukaisesti kahvilaksi 2018. Toisessa vaiheessa (2020–2021) aitta kunnostettiin kaupunginmuseon näyttelytilaksi, autotalli myymäläkäyttöön ja liiteri varastotilaksi. Toisessa vaiheessa talli korjattiin tapahtumatilaksi ja Pikkutalli museon varastoksi/näyttelytilaksi. Tallirakennusten korjaustyöt valmistuivat joulukuussa 2021. Pyykkitupa valmistui lastenkulttuuritilaksi alkuvuodesta 2022.

Seuraavaksi vuorossa on hankkeen kolmas ja viimeinen vaihe eli päärakennuksen kunnostamisen suunnittelu ja toteutus. Suunnittelu alkaa tarveselvityksellä syksyn 2022 aikana, ja työn pohjaksi tarvitaan linjaus päärakennuksen käyttötarkoituksesta. Päärakennuksen käyttötarkoituksesta on linjattu aiemmin kaupunginhallituksessa sekä asemakaavassa.

Kaupunginhallitus sai tiedokseen selvityksen alueen käyttötarkoituksesta vuonna 2007 (KH 29.10.2007 § 33):

”Päärakennus tulee toimimaan pääasiallisesti Vantaan kaupungin edustustiloina. Toimintaan tulevat kuulumaan neuvottelut, pienimuotoiset symposiumit, matineat, tapaamiset, runoillat ja kamarikonsertit sekä erityislounaat, päivälliset ja illalliset. Rakennuksen tiloja ei vuokrata yksityisille eikä rakennukseen tule majoitustiloja. Kartanossa tullaan myös järjestämään opastuskierroksia yleisölle.

Päärakennuksen tilat voidaan toiminnan kannalta jakaa kolmeen osaan:

1. Kulttuuri- ja edustustilat
2. Museohuoneet
3. Palvelevat tilat mm. keittiö- ja huoltotilat.

Historiaa kunnioittavaa käyttötarkoitusta tukee kartanon mukana ostetut ja osin lahjoituksena saadut kalusteet ja esineet.”

Tämän jälkeen alueelle on valmistunut vuonna 2012 asemakaava, jossa on huomioitu alueen kulttuurihistorialliset arvot hyvin ja määritelty myös sopivia käyttötarkoituksia. Asemakaavassa päärakennuksen käyttötarkoitus määriteltiin seuraavasti: ”Kartano on museorakennus, jota saa käyttää pienimuotoisena kokoontumistilana. Tilaisuuksiin henkilömäärä rajoitettu. Tarvittaessa

toisen kerroksen eteläpäätyä voidaan käyttää asumiseen.” Asemakaavan selostukseen on liitetty kaavamääräyksiä täydentäviä rakennustapaohjeita, jotka huomioidaan korjaus- ja muutostöiden suunnittelussa.

Ehdotus päärakennuksen käyttötarkoituksesta

Kartanoaluetta kehitetään kulttuurimatkailijoita ja alueen asukkaita houkuttelevaksi kartanokohteeksi, jossa historia ja kartanomaisema ovat koettavissa niin ulkoillessa, kahvilakäynnillä, tapahtumissa kuin opaskierroksilla.

Päärakennuksesta tulee yleisölle avoinna pidettävä museo, jossa yleisötoimintaa järjestetään suojelun mahdollistamissa rajoissa. Toimintaa ovat muun muassa opastukset, pienimuotoiset yleisötapahtumat kuten konsertit ja luennot, kokoustilojen käyttö kaupungin omiin tarpeisiin sekä mahdollisesti vuokraus asiakkaille. Rakennuksen keittiö kunnostetaan tarjoilukeittiöksi, joka palvelee muun muassa kokouksien sekä pienimuotoisten asiakastilaisuuksien tai edustustilaisuuksien järjestämisessä. Asemakaavan mahdollistamaa asuinkäyttöä päärakennuksessa ei katsota tarpeelliseksi.

Kunnostuksen yhteydessä Vantaan kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluvaa kartanon alkuperäistä esineistöä palautetaan kartanolle. Suunnittelun lähtökohtana on, että rakennuksen käyttötarkoituksen muutos tehdään rakennuksen ehdoilla, sen suojeluarvot säilyttäen.

Päärakennus säilytetään kaupunkikulttuurin toimialan hallinnoimana ja sisäisissä vuokrissa. Toimiala määrittelee tilaisuuksiin varattavat tilojen vuokrausperiaatteet ja hinnoittelun.

Päätösesityksen liitteenä ovat kartanon päärakennuksen tarveselvitys vuodelta 2007, kartanon talousrakennusten tarveselvitys vuodelta 2019 ja alueen voimassa olevan asemakaavan selostus vuodelta 2012. Nämä dokumentit antavat taustatietoa kartanon nykytilasta, mutta ne eivät ole varsinaisen päätöksen kohteena.

Kaupunginhallitus 14.11.2022 § 15

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kehittää Håkansbölen kartanon päärakennusta soveltuvaksi yleisölle avoimeksi museotilaksi, pienimuotoisiin tapahtumiin sekä kaupungin edustustilaksi,
- b) antaa tämä toimeksi Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjauksen tarvesuunnitelmatyöhön.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 17

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään

- a) kehittää Håkansbölen kartanon päärakennusta soveltuvaksi yleisölle avoimeksi museotilaksi, pienimuotoisiin tapahtumiin sekä kaupungin edustustilaksi,
- b) antaa tämä toimeksi Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjauksen tarvesuunnitelmatyöhön.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liitteet:

- Håkansböle kartano talousrakennukset tarveselvitys 2019
- Håkansböle kartano päärakennus tarveselvitys 2007
- Håkansböle kartano asemakaavan muutos 2012

Täytäntöönpano: Kaupunkikulttuurin toimiala / Museopalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Museopäällikkö Marjo Poutanen, p. 040 846 7814, marjo.poutanen@vantaa.fi